

много случаи е обединяващ останалите мотиви, или по - точно казано, те се развиват в неговия контекст.

В смисъла на идеята за вероятен годишен хайдушки цикъл и разгледаните мотиви по „ставането“ на хайдушката дружина, мотивът за двубоя е едно своеобразно продължение и реализация на този цикъл. Защото, както неведнъж беше изтъкнато, събирането на дружина в повечето песенни текстове е заради конкретна цел и нейното осъществяване.

Най-често в Сливенските хайдушки песни такава цел е убийството на пашата /Сливенският, Пандаклийският и др./ Причините за това в отделните текстове са различни. В една от песните Стоян войвода събира дружина, за да отмъсти на пашата, защото е убил баща му. В друг текст Стоян войвода, след като обикаля девет години Сливенските балкани, решава да слезе в града да убие пашата. Този текст напомня за сюжетите с мотив Хайдушка сватба,³⁹ широко застъпен в Сливенския хайдушки фолклор, в който краен резултат в повечето варианти е убийството на пашата, но за да достигнат до него хайдутите инсценират сватба. Вариант на този мотив битува в текстовете, в които дружината избира само един преоблечен като булка и го изпраща сам да убие пашата - това е Чолак Неделчо. Хитростта с преобличането като булка на Чолак Неделчо хайдутите прилагат и за да извършат обир. Тъй като чрез този мотив се реализират и други идеи, той ще бъде обект на специално внимание по - нататък.

В цитираните текстове двубоят, като такъв, липсва в разгърнат сюжетен план. Убийството на пашата е представено най-вече като наказание в повечето случаи извършено с хитрост без да е налице същински двубой между противници. Тук хайдутинът /войводата/ е с признато право да извърши това убийство и дори, както личи в текстовете, като че ли е длъжен да го направи, считано като най-големият подвиг по време на хайдутуването му и като негов завършек.

Два варианта са записани в Сливенско на известната песен